

TERCHOVÁ

Dvojmesačník všetkých Terchovčanov

www.terchova.sk

ISSN 1338-8827

Ročník 24

Číslo 4/2013

Cena 0,35 €

PUTOVANIE PO JUŽNEJ AMERIKE

Leto je obdobím dovolení, počas ktorých chceme zabudnúť na starosti doma či v práci. Mnohí z nás sa preto vybrali k moru, do hôr, ďaleko od domova, alebo trávili dovolenku doma na Slovensku. V mojom prípade to bolo naozaj veľmi ďaleko – bol som až v Južnej Amerike, konkrétne v Brazílii a Argentíne. Na začiatku cesty som mal obavy, ktoré sa ale postupne vytratil.

Putovanie po Južnej Amerike malo pre mňa dva rozmery. Prvým bolo spoznávanie tamjšej prírody i veľkomiest, druhým duchovné stretnutie mladých ľudí z celého sveta. Túto tradíciu založil pápež Ján Pavol II. Zo Slovenska prišli do Brazílie takmer tri stovky mladých ľudí. Ja som absolvoval viacero katechéz s otcom biskupom Tomášom Galisom v Rio de Janeiro, ale aj svätých omší v Sao Paulo. Silným duchovným zážitkom bola svätá omša na pláži Copacabana v Rio de Janeiro

so Svätým Otcom Františkom. Milióny mladých ľudí z celého sveta vytvorili svojim spevom a tanečnými kreáciami neopakovateľnú atmosféru.

Cestovateľské zážitky sú pre mňa vskutku nezabudnuteľné. Prvou destináciou boli vodopády Iguazu na hraniciach medzi Brazíliou a Argentínou; úžasná sila prírody a nádherná scenéria zanechali vo mne trvalé spomienky. V Buenos Aires som spolu s priateľmi navštívil Slovenský spolok v Argentíne. Po informácii, odkiaľ som, prišla okamžitá reakcia: bratia Muchovci! (Zavítali tu presne pred 20 rokmi.)

Vo svojich spomienkach sa veľmi rád vraciam do brazílskeho mesta Sao Paulo, ktoré je najväčším mestom na južnej pologuli – má 12 miliónov, spolu s predmestiami až 20 miliónov obyvateľov. Videl som tam napríklad tretí najväčší futbalový štadión na svete. V Rio de Janeiro som nemohol vynechať sochu Krista,

nádherné pláže, obdivoval som fascinujúcu architektúru, štadión Maracana... To všetko vo mne zanechalo tie najúžasnejšie pocity. Jeden moment ma ale prekvapil obzvlášť: toľko bezbariérových autobusov, rámp a nájazdov na chodníky som veru na Slovensku nikde nevidel. Cestovanie človeka na vozíku v brazílskych hromadných dopravných prostriedkoch je oveľa jednoduchšie ako u nás.

Brazília je naozaj nádherná krajina. Priniesol som si odtiaľ poznanie, že tamojší ľudia majú zo života oveľa väčšiu radosť, a dávajú to aj patrične najavo.

Ján MIHO

Z obsahu čísla

- Obecný úrad informuje
- Cyrilometodské dni 2013
- 51. ročník Jánošíkových dní
- Osobnosti Terchovej
- + ďalšie zaujímavosti

Myšlienka na tento čas /Salvador Dalí/:

MAŤ PENIAZE JE PEKNÉ LEN DOVTEDY, KÝM NESTRATÍME
RADOSŤ Z VECÍ, KTORÉ SA NEDAJÚ ZA PENIAZE KÚPIŤ.

ŠÍRENIE ODKAZU V TERCHOVEJ

Aj zo stránok Slovenských národných novín viete, že v minulých dňoch viac ako inokedy doslova celým územím Slovenska rezonovali podujatia bezprostredne súvisiace so 1150. výročím príchodu vierozvestcov sv. Cyrila a sv. Metoda na územie obývané našimi predkami.

Unikáty pod Malou Fatrou

Viete však aj to, že práve rázovitá Terchov – známa najviac ako rodisko legendárneho zbojníka Juraja Jánošíka – učpená medzi kopcami a dolinami Malej Fatry bola už v roku 1990 prvým miestom na území vtedajšieho Česko-Slovenska, kde sa uskutočnili Cyrilometodské dni (CMD)?! Dôvodov bolo a stále je viacero. Stalo sa tak aj preto, že terchovský rímskokatolícky kostol je najväčším chrámom na Slovensku zasväteným solúnskym bratom, spolupatrónom Európy. Inak sa teda do nášho rozprávania vstúpiť nedá. Iba príbehom tohto kostola, ktorý je tak trochu tajomný, trochu dobrodružný, hlavne však plný skutočnej viery a lásky. Úzko

Neskôr spomínal, ako na Polnočnej omši i na Božie narodenie býval vtedajší Kostol svätého Martina preplnený tak, že ani jablčko by nepadlo na zem. „*Spievali známe vianočné piesne, ale prednes, temperament, prízvuk – to všetko dýchalo niečím svojším, terchovským. Srdce mi plesalo vianočnou radosťou a začal som byť hrdý na to, že môžem byť farárom takýchto farníkov. Jedno mi však prišlo veľmi ľúto: všetci sa nedostali do kostola. Chrám bol pre toľkých návštevníkov malý. Mnohí veriaci nemohli sledovať bohoslužby, modlili sa len vonku... Myšlienka postaviť väčší chrám vo mne žila stále. Po pár rokoch som svoju veľkú túžbu, vybudovať nový kostol, prejavil verejne. A bol som šťastný, že veriaci i vedúci činitelia obce súhlasili...*“

Opäť sa raz slovo a myšlienka stali skutkom. Po získaní financií a vykopení základov položili v roku 1942 základný kameň. Na jeseň už bola stavba postavená, omietnutá a pokrytá dreveným šindľom. Ešte raz však osud vyskúšal silu viery tamojších. Začiatkom jari 1945 neobišiel krutý vír vojnového besnenia ani Terchovú. V apríli popolom ľahlo 155 obytných domov, plamene pažravo zhltili i farskú budovu. Vtedy sa ponúкло riešenie. Priam akoby

rovné. Aj zvony majú svoje osudy a životy tunajších našli doslova živé pokračovanie. Všetky tri totiž preniesli zo starého kostola sv. Martina. Ozaj, najstarší a najväčší, s krásnym menom Juraj, je pôvodný, pochádza ešte z prvej polovice 18. storočia. Čas sa naplnil a slávnostná konsekrácia Kostola sv. Cyrila a Metoda v Terchovej sa udiala v októbri 1949 za prítomnosti významného nitrianskeho arcibiskupa Dr. Eduarda Néczey. Náš príbeh kostola, ľudí a človeka môže mať len jediné zákonité a logické zakončenie. Po arcibiskupovom boku v tých okamihoch hrdo a dojata slúžil svätú omšu otec myšlienky nového chrámu vdp. Štefan Bitter. Pravdaže, interiér kostola prešiel v ostatných rokoch podstatnými premenami. Jeho súčasťou sa stala Krížová cesta. Priechyľie sanktuária vyplnili drevené plastiky solúnskych vierozvestov. V roku 1976 vytesali tunajší (chýrni!) kamenári obetný oltár. Cyrilo-metodskú tematiku v interiéri evokujú pôsobivé okná. Sú na nich prostredníctvom leptov vyobrazené motívy práve z daného obdobia našich dejín. Rastislav píše žiadosť byzantskému cisárovi Michalovi III., solúnski bratia prijímajú poverenie na misiu, „zhotovujú“ reč i písmo, učia nových veriacich, po neľahkom živote dokonávajú jeden po druhom svoju významnú púť pozemským životom... To je len niekoľko detailov zo spomínaných leptov. Aby sme nezabudli, už pri vchode nás víta ďalšia zvláštnosť a unikát. Drevený betlehem vyhotovený domácimi majstrami. Majstrovské dielo rozdelené na dve časti: prvá je venovaná samotnej Terchovej a starým ľudovým remeslám a druhá biblickým príbehom Nového zákona. Prvýkrát bol vystavený na Vianoce roku 1976 a odvtedy robí radosť všetkým. Podobne ako interiér, aj exteriér chrámu sa v priebehu rokov zmenil na nepoznanie. Z posledného obdobia vzišli predovšetkým naozaj impozantné sochy vierozvestov nad hlavným vchodom, priam požívajúce svojimi širokými gestami veriacich, aby vstúpili dnu. Ale aj súsošie Snímanie z kríža, nachádzajúce sa pred vchodom do sakristie a pozlátaný dvojramenný kríž na hlavnej veži... Ešte čosi. Nie nepodstatné a aktuálne. V máji začali Terhovci pokrývať svoj kostol novou strechou, cez domáce firmy vlastnými silami a za vlastné peniaze. Aby aj takto prejavili svoj úprimný vzťah k viere, ale aj odkazu predkov našich i svojich vlastných. Je to tak, terchovský kostol s cyrilo-metodským patrocíniom predstavuje naozajstnú architektonickú dominantu tejto malebnej doliny. Stal sa vyhľadávaným miestom pre návštevníkov okolitého kraja v dni všedné i sviatočné. Inak to nebolo ani počas Cyrilometodských dní 2013...

Silnejšie ako sila búrky

Nielen pre spomínané prvenstvá, ale aj vďaka zanieteným ľuďom a spojenej ochote vybudovať jedinečnú a silnú tradíciu sú obec Terchová a (jej) Cyrilometodské dni

Slávnostná Cyrilometodská sv. omša na vrchu Oravcové.

spojený s ľudom Terchovej i výnimočným človekom, čo prišiel medzi nich. Ako medzi svojich. Človek k ľuďom a po ňom aj nový kostol k svojim veriacim. Posúďte sami... História a jej tunajší pamätníci nám prezrádzajú, že od druhej polovice 30. rokov 20. storočia Terhovci čoraz viac pociťovali potrebu väčšieho a priestrannejšieho chrámu. S konkrétnou myšlienkou nakoniec prišiel svieži mladý um a silná viera mladého kňaza Štefana Bittera, terchovského farára v rokoch 1937 – 1958, z ktorého iniciatívy bol pred šiestimi desiatkami rokov vybudovaný práve súčasný Kostol sv. Cyrila a Metoda. Bitter bol hneď po príchode na svoje kňazské pôsobisko nadšený prostredím a hlavne ľuďmi, ktorí sa mu stali veľmi blízkymi.

vopred a prezieravo pripravené zhora a realizované ľuďmi na zemi. Skrátka, poškodeným ponúka prístrešie hrubá stavba kostola. Medzi jeho múry sa uchýlili ako domov. Úžasné, nie? Uznajte, to sa nedá vymyslieť, to sa musí stať!

Od oltára po betlehem

Po dokončení stavby zhotovili, pravdaže, hlavný oltár. Dnes sa nad ním ako jeho neodmysliteľná súčasť vypína mohutný kríž s Ježišom Kristom. V hlavnej chrámovej lodi nájdeme v dvoch radoch 23 symetricky usporiadaných lavíc. Tri chrámové lode sú od seba oddelené mohutnými okrúhlymi stĺpmi. Nádherný strop hlavnej lode je kazetový, bočné lode majú jednotlivé stropy

GALAKONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE v kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej

stále živým a silným impulzom. Priznajme si otvorene, v súvislosti s významným jubilejným rokom sme sa veľakrát stretli až s devalváciou myšlienky a skutkov, čo ho zrodili a majú posilňovať i súčasníkov. V Terchovej však ide o silu so všetkými naznačenými a výsostne pozitívnymi atribútmi. „Prišli sme ako prví s myšlienkou, že si chceme takýto sviatok uctiť, udržať, rozvíjať a zveľaďovať do budúcnosti. Popri podujatiach, ktoré tu máme, nám chýbal taký typ, ktorý by naplňal a sýtil dušu,“ povedal viac na vysvetlenie riaditeľ Miestneho kultúrneho strediska v Terchovej Rudolf Patrníak, skúsený organizátor, zapálený (lokál)patriot a výborný folklórny hudobník. Vdňoch 4. – 7. júla sa teda v Terchovej konal už 24. ročník Cyrilometodských dní, ku ktorých úspešnému a dôstojnému priebehu prispeli

mnohí Slováci z rôznych končín Slovenska, ale aj zahraniční hostia a účinkujúci. Hoci ešte v úvodný štvrtok večer sa program, ktorý sa mal konať pod otvoreným nebom, menil, nič (naozaj nič!) nemohlo narušiť na všetko pripravenú skúsenú dramaturgiu a priebeh širokospektrálne naplneného podujatia. No hlavne silu jeho koreňov vyrastajúcich z hĺbky dejín, dobre živých presvedčením súčasníkov.

Piatok otvorila sviatosť zmierenia a dvojica svätých omší. Mimoriadnym zážitkom bola Staroslovienska omša Pavla Kršku pre sóla, miešaný zbor, komorný súbor a organ, ktorú celebraval Mons. Ladislav Stromček, generálny vikár Žilinskej diecézy. Popoludnie v kostole patrilo hudobno-dramatickému pásmu Cyril a Metod, v ktorom účinkovali členovia Divadelného klubu Makovice

pri Krajskom kultúrnom stredisku v Žiline a spevom chrámových piesní ho obohatil spevácky súbor Cantica collegium muzicum z Martina, vedený dirigentom Štefanom Sedlickým. Sobota sa začala Liturgiou sv. Jána Zlatoústeho, gréckokatolíckou svätou omšou, ktorú celebraval arcibiskup Cyril Vasil', SJ, sekretár Kongregácie pre východné cirkvi. Atmosféru po hudobnej stránke doplnil miešaný chrámový zbor Chrysostomos z Vranova nad Topľou. Dramaturgicky výborne ju bezprostredne po skončení doplnilo slávnostné uvedenie nového knižného vydania veľbásne Proglas s príznačným názvom Evanjeliu svätému som predslovom (viac v stĺpčeku vedľa). Nedeľa býva tradične (a logicky) na program najbohatšia. Po skončení svätej omše, celebravanej P. Jánom Halamom, SVD, provinciálom, sa od kostola hore Terchovou vydala živá stužka. Terchovský ľud – často bolo vidieť i nádherné kroje – a terchovské muziky viedli veriacich v procesii na vrch Oravcove, ktorého posledné desiatky metrov zdobí ďalší unikát: krížová cesta z dielne tunajšieho rodáka (ako ináč!) akademického sochára Milana Opálku, vytvorená aj za pomoci miestnych (ako ináč!) z kameňa mosta, čo vznikol pod rukami domácich majstrov kamenárov. Tu už svätú omšu celebraval Mons. Tomáš Galis, žilinský biskup. Poobede ešte zaznela na Námestí Andreja Hlinku dychovka a bodkou za ďalším ročníkom celého podujatia bol galakonzert Slovenskej filharmónie. Zmysel a naplnenie Cyrilometodských dní najlepšie precítil každý, kto počas štyroch dní aspoň na chvíľu pobudol v Terchovej. A či navštívil aspoň jedno z mnohých podujatí a prostredníctvom bohatstva myšlienok a hĺbky viery v nich zakomponovaných precítil tú ohromnú silu vyvierajúcu až z hĺbky času spred 1150 rokov... Silnejšiu ako sila búrky, čo pár krát zahrnela nad Terchovou a či neďalekými Tiesňavami, Vrátnou, Malým i Veľkým Rozsutcom. Pevnejšiu ako skala povestného Mnícha na horizonte pri pohľade z centra obce. Výstižne to pre SNN opísal zastupujúci starosta Terchovej Marián Zajac, keď povedal: „Ide o pripomínanie si, zveľaďovanie a šírenie nadčasového odkazu solúnskych vierozvestov, prostredníctvom čoho môžeme zasievať impulzy a námety tak, aby toto poslanstvo bolo živé i žité medzi ľuďmi.“

Ostáva nám s týmito jeho presvedčenými slovami vrelo súhlasiť a tešiť sa na budúci rok. To budú mať tunajšie (ba vlastne nás všetkých!) Cyrilometodské dni svoje zrelé štvrtstoročie a Terchovi určite už dnes pripravujú niečo mimoriadne...

Igor VÁLEK

(Slovenské národné noviny, č. 28/2013, s. 7)

Foto - Milan KOSEK

Arcibiskup Cyril Vasil' (vľavo) s biskupom Tomášom Galisom.

PRIŠLO NA NAŠU ADRESU

Som veľmi rád, že som mohol spolu s vami všetkými prežiť tie krásne slávnostné okamžiky v rámci Cyrilometodských dní Terchovej. Bolo to pre mňa ešte o to vzácnejšie, že ste prijali moje dielo s takou radosťou, akej som bol svedkom. Každý, kto v súčasnosti komponuje novú hudbu, sa musí usilovať okrem svojich umeleckých ideí

hlavne o priazeň poslucháčov; hudba je predsa pre ľudí, pre ich potešenie, povzbudenie a povznesenie ducha.

Slávnosť chvíle u vás bola celkom určite umocnená aj skutočnosťou, že sme všetci spoločne boli svedkami nádherného výkonu Slovenskej filharmónie, filharmonického zboru a Štefana Bučka pod vedením dirigenta Leoša Svárovského. Myslím, že hovorím za mnohých ak považujem ich výkon za nielen nádherný, ale aj

sústredene hlboký, prenikajúci do duše, čo je zaiste najmä vecou textu Jána Hollého, ktorého som vášnivým obdivovateľom.

Chcel by som vám všetkým úprimne poďakovať za krásny čas, ktorý sme v Terchovej mohli stráviť.

S pozdravom a vďakou

Egon KRÁK
hudobný skladateľ

ŠÍRENIE ODKAZU V TERCHOVEJ

Akademický maliar Zdeno Horecký sa narodil 27. novembra 1930 v Žiline- Bytčici. V rokoch 1950 – 1955 študoval na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave na oddelení krajinárskeho maliarstva. Venuje sa komornej, krajinárskej malbe, kresbe, grafike a ilustrácii. V rámci svojej mimoriadne bohatej umeleckej činnosti vytvoril aj diela, ktoré sa uplatnili v spojení s architektúrou. Námety a inšpirácie pre svoju tvorbu vždy čerpal, a čerπά dodnes, z krajiny severného Slovenska, presnejšie malofatranského sveta. Popri Zázrivej má v tomto ohľade svoje nezastupiteľné miesto Terchová a Jánošíkov kraj, osobitne Rozsutec. Tieto miesta sa mu stali druhým domovom, je to krajina, v ktorej sa cíti dobre a tomu prispôsobuje aj svoju kresliarsku a maliarsku tvorbu.

Foto - Milan KOSEC

Smenom Zdena Horeckého sa stretávame už pri nultom ročníku Jánošíkových dní, ktorý sa konal pred 54 rokmi, presnejšie v auguste 1959. V jeho obsahovom rámci mal vernisáž svojej výstavy, pričom navrhol aj plagát podujatia a scénické riešenie priestorov pre program. Od tých čias mal v Terchovej a okolí mnoho výstav, ktoré potvrdili nielen autorove umelecké majstrovstvo, ale aj osudový vzťah k tomuto magickému prostrediu a ľuďom v ňom žijúcich. Pre budúce generácie pôsobivo zachytil obrazy starého sveta, ktorý je už nenávratne stratený. Z tohto uhla pohľadu majú teda Horeckého obrazy a kresby unikátnu historickú výpovednú hodnotu.

Popri vlastnej výtvarnej činnosti sa neúnavný Zdeno Horecký s vervou sebe vlastnou venoval aj organizátorskej

práci. Ako starosta Umeleckej besedy slovenskej inicioval, pripravil a zrealizoval niekoľko výnimočných projektov. Z pohľadu našej obce treba spomenúť najmä medzinárodné sochárske sympóziá, vďaka ktorým Terchová významne prenikla aj do nadnárodného umelecko-kultúrneho kontextu. Diela z týchto sympózií môžu vďaka porozumeniu, veľkorysosti a v neposlednom rade reputácii Zdena Horeckého obdivovať záujemcovia v areáli farskej záhrady v centre Terchovej.

Zdeno Horecký sa nezastupiteľným spôsobom zaslúžil o vysoko profesionálnu propagáciu Terchovej, Jánošíkovho kraja a Malej Fatry v širokom domácom aj medzinárodnom meradle. Počas takmer 60-ročnej

aktívnej umeleckej kariéry vytvoril monumentálne dielo, ktoré je oslavou autentických ľudských prejavov, prírody, ľudovej kultúry, folklóru, ale i živej viery miestnych ľudí, ktorú nezničil ani bývalý ateistický režim. Na základe uvedeného sa rozhodlo Obecné zastupiteľstvo Terchová udeliť akademickému maliarovi Zdenovi Horeckému Čestné občianstvo obce Terchová za celoživotný prínos k všestrannému kultúrno - spoločenskému rozvoju a propagácii Jánošíkovho kraja.

Poznámka - text bol prečítaný pri odovzdaní čestného občianstva akad. maliarovi Zdenovi HORECKÉMU dňa 28.6. 2013 pri príležitosti 3. roč. Medzinárodného maliarskeho plenéra.

III. MEDZINÁRODNÝ MALIARSKY PLENÉR

Tento rok je opäť bohatý na rôzne výročia a z toho vyplývajúce podujatia, ktoré sa na ne viažu. V Terchovej sa ich snažíme pripomínať usporiadaním kultúrno-spoločenských aktivít, ktoré pestrou formou aj obsahom priblížia ľuďom odkaz výročí, pričom zároveň sú tiež impulzom do ďalšieho pretvárania a zušľachtovania i v dnešnej dobe tak tvrdého sveta.

Jedným takýmto výročím je jubilejný rok príchodu sv. Cyrila a Metoda na naše územie. 1150 výročie príchodu solúnskych bratov sme dôstojne oslávili počas 24. ročníka Cyrilometodských dní

v Terchovej (CMD), ktorým predchádzal III. ročník Medzinárodného maliarskeho plenéra. Vernisáž, ktorá bola sprievodným podujatím CMD, sa konala 28. júna 2013 v RIC Terchovec. V jej rámci sme sa chceli, okrem iného, poďakovať duši tohto plenéra akad. maliarovi Zdenovi Horeckému, exstarostovi Umeleckej besedy Slovenskej, ktorá je garantom maliarskych plenérov, spolu s Miestnym kultúrnym strediskom v Terchovej a našou obcou. Preto sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo udeliť majstrovi Horeckému titul Čestný občan Terchovej ako výraz

úcty za dielo, ktoré počas života vytvoril a v ktorom hrá nezastupiteľnú úlohu aj kraj pod Rozsutcom – Jánošíkov kraj, naša Terchová.

Na záver by som sa rád poďakoval všetkým umelcom, ktorí sa zúčastnili tohto ročníka a zanechali nám krásne obrazy. Predstavili nimi svoj pohľad na náš kraj tak, ako to cítili, keď sa po ňom prechádzali. Z obrazov sa v budúcnosti vytvorí galéria, ktorá bude obohacovať kultúrny život návštevníkov Terchovej.

Marián ZAJAC

zástupca starostu Terchovej

SLOVENSKÝ SOKRATES ADAM FRANTIŠEK KOLLÁR

(Tlačová správa k medzinárodnému výstavnému projektu)

V tomto roku si pripomínáme 295. výročie narodenia a 230. výročie úmrtia významného európskeho vzdelanca, knihovníka, historika, archivára, lingvistu, básnika, editora a reformátora uhorského školstva Adama Františka Kollára (17. 4. 1718 Terchová – 10. 7. 1783 Viedeň). Pri tejto príležitosti pripravila Slovenská národná knižnica medzinárodný výstavný projekt **Slovenský Sokrates Adam František Kollár**. Výstava komplexne približuje pohnutý životný príbeh a bohaté dielo tohto nesmierne múdreho a pracovitého muža, ktorý to dotiahol až do funkcií dvorského radcu cisárovnej Márie Terézie a riaditeľa Dvorskej knižnice vo Viedni. V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že A. F. Kollár bol uvedomelým Slovanom i Slovák, pričom jeho slovanské povedomie vychádzalo z tradičnej predstavy o organickej príslušnosti Slovákov k veľkému

slovanskému národu a o blízkosti slovanských jazykov.

Svetová premiéra výstavy sa uskutočnila v Kollárovom rodisku v Terchovej 12. septembra 2013. Druhá vernisáž sa bude konať 16. októbra v priestoroch Slovenského inštitútu vo Viedni.

Autorom medzinárodného výstavného projektu, ktorý finančne podporilo Ministerstvo kultúry SR, je terchovský rodák, literárny a kultúrny historik Peter Cabada. Pod jeho výtvarné a architektonické riešenie sa podpísal scénograf a grafický dizajnér Ján Novosedliak.

Vo výstave sú použité artefakty, fotografie, knižné, archívne, múzejné a galerijné dokumenty zo SNK – Literárneho archívu, Matice slovenskej, osobného archívu autora výstavy a zo zbierok viacerých súkromných osôb. Integrálnou súčasťou projektu je aj reprezentačný katalóg v slovenskej a nemeckej verzii.

Zbor Harmony Choir pochádza z mesta Newbury v južnom Anglicku. Ide o zmiešané teleso, ktorého členovia zdieľajú nadšenie pre spev – väčšinou a capella. Rozmanitý repertoár zboru zahŕňa veľké množstvo zahraničných ľudových piesní, ktoré pridávajú jeho koncertom medzinárodnú príchut'. Vystupuje aj pre mnohé charitatívne organizácie a zúčastnil sa na niekoľkých významných festivaloch. Po úspešnom nemeckom turné plánuje teleso v tomto roku koncerty v Bratislave. Inšpirujúci vodca zboru, Helen Tuck, má dlhoročné skúsenosti vo výučbe spevu všetkých typov.

Dňa 20. augusta 2013 o 19,00 hod. v kostole sv. Cyrila a Metoda v Terchovej vystúpil so svojím koncertom zbor HARMONY CHOIR.

PL-SK
2007-2013

... partnerstvom k spoločnému rozvoju ...

1150
CYRIL & METOD
ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA

Žilinský samosprávny kraj, Krajská knižnica v Žiline, Książnica Beskidzka
Vás pozývajú na konferenciu pod záštitou predsedu Žilinského samosprávneho kraja Juraja Blanára

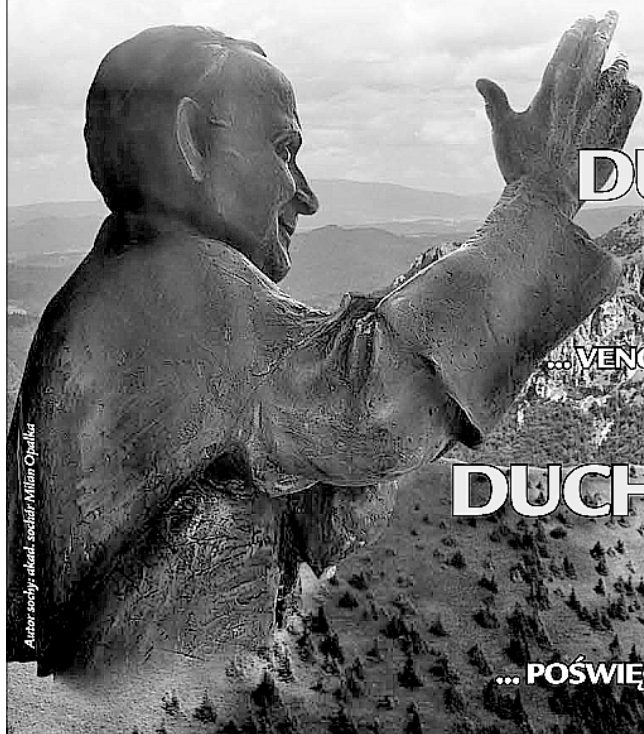
6. septembra 2013 / piatok
Úrad Žilinského samosprávneho kraja

**DUCHAPLNÝ CESTOPIS
PO STOPÁCH JÁNA PAVLA II.
V NAŠICH REGIÓNOCH.**

... VENOVANÝ PAMIAŤKE BLAHOŠLAVENÉHO JÁNA PAVLA II.,
PRVÉHO SLOVANSKÉHO PÁPEŽA.

**DUCHOWY PRZEWODNIK.
ŚLADAMI JANA PAWŁA II
W NASZYCH REGIONACH.**

... POŚWIĘCONY PAMIĘCI BŁOGOSŁAWIONEGO JANA PAWŁA II,
PIERWSZEGO PAPIEŻA SŁOWIAŃSKIEGO.

51. ROČNÍK JÁNOŠÍKOVÝCH DNÍ V TERCHOVEJ (25. – 28. JÚL 2013)

Jánošíkove dni
z výročia do výročia

Kým minulý rok oslávili Jánošíkove dni „päťdesiatku“, tento rok sa oslavovala rovno tristoročnica. A nie hocijaká, ale tristé výročie od smrti najslávnejšieho slovenského zbojníka. Za spomenutie stojí, že tento rok by uplynulo 325 rokov od narodenia Juraja Jánošíka.

Počas štyroch festivalových dní 25. – 28. júla sa predstavilo 1200 účinkujúcich. Na štyroch pódiumoch svoj folklórny prejav prišli do Terchovej ukázať aj mnohé zahraničné súbory. Nie všetkým sa však podarilo vycestovať na Slovensko. Súbor zo Srbska musel svoje vystúpenie zrušiť z dôvodu nezískania cestovných víz. Aj napriek tomu bol program naozaj pestrý. Umelci predviedli to najlepšie, čo mali vo svojom repertoári a ľudia ich patrične odmenili vrúcny potleskom.

Hlinku, v amfiteátri Nad bôrami, pod sochou Juraja Jánošíka a pred obecným úradom. Svojimi vystúpeniami divákov potešili súbory ako Terchovec, Rozsutec, Ťažká muzika, Trio z Chotára a mnohé ďalšie. V nedeľu sa konal tradične konský sprievod a svätá omša v kostole sv. Cyrila a Metoda, počas ktorej zožala veľký úspech len 14-ročná speváčka Marianna Oks z Ukrajiny. Jej spev chvíľami bral dych.

Tradične sa aj tento rok odovzdávala pamätná plaketa za folklórnu činnosť. Jej držiteľom sa stal Ľudovít Pekár, ktorý ju pri príležitosti svojich

Terchovský symfonický orchester

www.terchova.sk

Vozový sprievod

www.terchova.sk

sedemdesiatich narodenín získal za činnosť vo folklórnom súbore Turiec. V tomto súbore pred rokmi tancoval aj moderátor Jánošíkových slávností a známy herec František Výrostko.

Tohtoročná účasť bola menšia

Počas Jánošíkových slávností nechýbali ani tradične stánky ľudových remeselníkov. Našli ste v nich čokoľvek od typických korbáčikov, oštiepkov, voňavých klobás až po rôzne šíraky, bábiky či dokonca vtipné ŠPZ vyrobené na želanie zákazníka. Napriek tomu sa „stankári“ zhodli v tom, že do Terchovej prišlo menej ľudí ako po minulé roky.

Na slávnostiach sme objavili aj každoročného návštevníka, ktorý nám svojimi slovami zhrnul tohtoročné slávnosti. Jánošíkove dni navštevujem pravidelne. Uplynulý ročník festivalu bol podľa môjho názoru na tradične dobrej úrovni, navyše i počasie sa tento rok vydarilo, čo nebýva pravidlom. Teší ma, že na slávnostiach bývajú zastúpení i drobní umelci. Ako menšie negatívum by som hodnotil nižšiu účasť pri porovnaní s minulým ročníkom, čo je však pochopiteľné vzhľadom k tomu, že minulý rok festival oslavoval päťdesiate výročie.“ Celým festivalom však prúdila príjemná atmosféra, ktorá v ľuďoch zanechala dobrú náladu, nové zážitky a chuť zažiť to znova o rok.

Terchová opäť po roku privítala folklórnych nadšencov a medzi návštevníkmi známej dedinky sa objavil aj slovenský prezident Ivan Gašparovič. Spolu s kvalitným folklórom sme si vychutnávali príjemnú atmosféru, ktorú pomohli vytvoriť aj ľudoví remeselníci a tradičné pochúťky.

Držiteľom plakety Ľudovít Pekár

Prvý deň slávností (25. júla) začal už tradične v Žiline. Pred krajským kultúrnym strediskom bolo od 15. hodiny počuť hrať terchovskú muziku, ktorá lákala okoloidúcich na vernisáž výstavy ľudoumeleckého tvorcu Tibora Mahúta. Program pokračoval v Terchovej, v kultúrnom dome Andreja

Lucia KUBALOVÁ

(Žilinský večerník, č. 32/2013, s. 10)

Foto - František MUCHA

TERCHOVÁ ŽILA FOLKLÓROM

Jánošíkove dni vstúpili do druhej polstoročnice. V duchu niekoľkých výročí, spojených so slovenským hrdinom Jurajom Jánošíkom, sa niesol celý folklórny festival.

Festival otvorili balóny

Pred budovou Makovického domu v Žiline vo štvrtok oficiálne otvorili festival Jánošíkove dni. Stalo sa tak vypustením kytice zloženej z päťdesiatky farebných balónov

rokov a vo štvrtok, kedy sa Jánošíkove dni začali, bolo 25. júla.

Lákadlo pre návštevníkov

Terchová praskala vo švíkoch. Ľudia, ktorí sa sem prišli zabaviť si nenechali ujsť ani ukážky remeselníckych tvorcov, či razenie Jánošíkovho dukátu. Neopomenuli stánky, v ktorých predajcovia vystavovali a ponúkali ľudové výrobky. „Vďaka tomuto podujatiu sa môžeme vrátiť k starodávnym tradíciám,“ povedala Adriana, jedna z opýtaných na festivale. Spolu s kamarátkou Mirkou chodievajú na slávnosti pravidelne každý rok. „Prišli sme sem z Topoľčian, každoročne si tu vybavujeme ubytovanie, aby sme mali všetko rovno pod rukou,“ vysvetlila Mirka. Tiež dodala, že obe kedysi účinkovali vo folklórnom súbore, a prišli sa pozrieť na kamarátov i z ďalších skupín.

Foto - František MUCHA

Foto - Marián ŽIŠKO

TERCHOVÁ. Až 1200 účinkujúcich z piatich európskych krajín sa postaralo o program na 51. ročníku medzinárodného folklórneho festivalu Jánošíkove dni.

Štvordňové hody podporené slnečným počasím boli plné folklórnych vystúpení, koncertov, ľudových veselíc i ukážok ľudových remesiel.

a jedného balóna s jednotkou.

„Jánošíkove dni sú vzdaním úcty našim predkom a tradíciám,“ povedal v príhovore Juraj Blanár, predseda Žilinského samosprávneho kraja.

Tento ročník mal v sebe niečo magické, tento rok sa oslavuje výročie popravy Juraja Jánošíka, zároveň je i 25. výročie od odhalenia jeho sochy v Terchovej, národný hrdina sa dožil 25

Vozový sprievod

Velkolepé oslavy uzatvoril v nedeľu z tradičných vyvrcholení – konský vozový sprievod furmanov. Dedinou sa tak presunulo niekoľko desiatok koní a záprahov. Oslavy ukončil záverečný program v amfiteátri Nad bôrami s názvom Jánošík je sloboda a sloboda je večná!

Katarína KVAŠŇOVSKÁ

(MY Žilinské noviny, č. 30/2013, s.1 a 6)

Ol'ga CHUDOVSKÁ

Ol'gu Chudovskú, rodenú Huličiarovú, vnímajú najmä čitatelia našich novín, do ktorých roky roľnícke prispieva svojimi receptami a príležitostnými článkami. Pochádza z roľníckej rodiny, ktorá jej od malička vstúpila hlboký vzťah k statočnej práci na roli či okolo hospodárskych zvierat. Po vychodení Základnej deväťročnej školy v Terchovej sa vyučila v odbore kuchár – čašník (Jednota Spotrebne družstvo Liptovský Mikuláš, odborné učilište Slanická osada). Hneď po vyučení začala pracovať v Hoteli Poludnica v Liptovskom Jáne, kde bola zamestnaná takmer 24 rokov; najskôr ako vrchná čašníčka, potom s definitívnou platnosťou ako kuchárka.

„Aj keď dlhodobo žijem v Liptovskom Jáne, korene mám hlboko zapustené v rodnej Terchovej. Prežila som tu roky svojej mladosti v kruhu spolužiakov a priateľov, poznám tu veľa dobrých ľudí, s ktorými sa vždy rada stretávam. Viditeľné stopy v spomienkach a pevných vzťahoch k tomuto nádhernému kraju zanecháva aj jedinečná príroda. Spomínam na každé ročné obdobie. Po nádhernej, aj keď niekedy krutej zime prišla utešená jar, a hneď bolo teplé leto. Nasledovala jeseň so zvláštnym sfarbením stromov ako predzvesť opäť očakávanej zimy.“ (O. Chudovská, 1993)

Postupom času sa O. Chudovská začala s úspechom zúčastňovať na rôznych gastronomických súťažiach na Slovensku

Od konca roku 2005 uverejňujeme na stránkach našich novín seriál o popredných osobnostiach Terchovej. Ich stručné profile ponúkame na základe časového hľadiska, čiže od 17. storočia až po súčasnosť. V poradí štyridsiatou šiestou osobnosťou bude po Jurajovi Jánošíkovi, Adamovi Františkovi Kollárovi, Jurajovi Czeiselovi, Alojzovi Chvastekovi, Františkovi Balátovi, Jozefovi Struhárňanskom, Jozefovi Bernátovi, Jozefovi Stašovi, Karolovi Skřípskom, Kolomanovi K. Geraldinim, Eugenovi Weinerovi, Milanovi Šaradinovi, Jozefovi Meškovi-Kvačekovi, Štefanovi Bitterovi, Bohdanovi Blahovi, Borisovi Ivanovovi, Vincentovi Rybárovi, Ondrejovi Bobáňovi, Jozefovi Weiderovi, Vincentovi Patrnčiakovi, Jozefovi Turčanovi, Jozefovi Šabovi, Mirovi Križovi, Stanislavovi Hanuliakovi, Vladimírovi Križovi, Štefanovi Patrnčiakovi, Milanovi Chvastekovi, Milanovi Moravčíkovi, Viliamovi Meškovi, Miroslavovi Vallovi, Darine Kohútovej-Hanuliakovej, Štefanovi Hanuliakovi, Jozefovi Gargulákovi, Vladimírovi Ondrušovi, Adamovi Vallovi, Františkovi Muchovi, Augustinovi Hanuliakovi, Jánovi Hanuliakovi, Jánovi Laurenčíkovi, Jánovi Mihovi, Eve Štefánkovej, Pavlovi Krištofikovi, Kamilovi Muráňovi, Rudolfovi Patrnčiakovi a Jozefovi Mičovi **Ol'ga Chudovská.**

odborníčka v oblasti gastronómie, publicistka (19. 10. 1946 Terchová –)

i v Čechách. Systematicky pripravovala vlastné jedlá aj s kalkuláciou, ktoré boli so železnou pravidelnosťou zaradované na jedálny lístok. Zamestnávateľ jej popri zodpovednej práci umožnil nadobudnúť ďalší kvalifikačný rast, potrebný pre všestranný odborný rozvoj. Zasluhou dosiahnutých pracovných výsledkov, profesionálneho vzťahu, zanieteneho štúdia, ale aj preukázanej kreativity sa O. Chudovská stala uznávanou odborníčkou v oblasti gastronómie, čo potvrdzuje viacero získaných ocenení (napríklad čestný titul Majster kuchár, ktorý jej v roku 1988 udelil Slovenský zväz spotrebiteľských družstiev spolu s odborovým zväzom pracovníkov obchodu). Osobitne sa treba zmieniť o kulinárskych publikáciách, na príprave ktorých významným spôsobom participovala (knihy *Jedlá z baraniny a jahňaciny*, *Príručka pre kurzy varenia*, *Recepty z kurčiat* a ďalšie). Do monografie o svojej rodnej obci prispela kapitolou Terchovské recepty.

V roku 1990 absolvovala O. Chudovská medzinárodnú stáž v reštaurácii Štefanel v chorvátskom meste Split. Ako po čase uviedla, išlo o zaujímavú prácu, keďže pripravovala jedlá zo všetkých morských živočíchov. O rok neskôr pôsobila v Nemecku (hotel Marco Polo v Inzell), kde získala ďalšie nezaplatiteľné gastronomické skúsenosti, tentoraz pri varení a pečení povestných jedál bavorskej kuchyne. „Pripravovala som tam aj jedlá slovenskej kuchyne, ktoré hosťom veľmi chutili. Keď som robila Jánošíkovu roládu alebo Jánošíkové ražne, vždy som zaletela v myšlienkach do rodnej Terchovej.“ V hoteli Marco Polo zabezpečovala spolu s kolegami stravu pre 750 ubytovaných hostí; okrem nich to boli tiež rôzne detské zjazdy či významné športové osobnosti. O. Chudovská v tejto súvislosti často spomína na svetoznámych nemeckých futbalistov Franza Beckenbauera a Paula Breitnera, od ktorých získala, ako prejav vďaky za odvedenú robotu, fotografie s venovaním!

Po návrate z Nemecka pracovala O. Chudovská takmer 10 rokov ako šéfkuchárka Kúpeľno-rehabilitačného ústavu Ministerstva vnútra SR Bystré v Jánskej doline. Počas voľných chvíľ sa venovala uverejňovaniu receptov slovenskej i medzinárodnej kuchyne, ktoré publikovala vo viacerých novinách a časopisoch (Nedelná Pravda, Smer – magazín, Gastro, Cestovateľ, Moment, Jednota). Dlhodobo spolupracovala s redakciou Družstevných novín, tri roky

pripravovala informácie o kultúrnych pamiatkach spolu s regionálnymi jedlami do relácie Rádio-vikend (Slovenský rozhlas – štúdio Banská Bystrica). V roku 1994 obhájila záverečnými skúškami na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici preukaz Sprievodcu cestovného ruchu.

Olga Chudovská odpracovala v gastronómii viac ako 37 rokov. Veľké plány mala aj po odchode do dôchodku. Žiaľ, zamýšľané zámery prekazil nemilosrdný osud – zomreli jej rodičia i manžel, pričom sama musela zápasiť s veľkými zdravotnými problémami. Až po zložitých operáciách chrbtice, kĺbov a kolien sa stala sebestačnou. „Pri troche opatrnosti môžem aj cestovať, ale všade ma sprevádza moja kamarátka palička.“

Úprimne želáme našej dlhoročnej, vernej a osvedčenej spolupracovníčke pevné zdravie a neutíchajúci životný elán. A vždy sa budeme tešiť, keď nám pošle svoje jedinečné recepty na rôzne príležitosti!

Literatúra:

Cabadaj, P.: Keď sa povie Terchová. Vyznanie rodisku. Terchová 1994, s. 16 – 17; Cabadaj, P. – Križo, V.: Terchová. Terchová 2003, s. 90, 102 – 106; Životopis Olgy Chudovskej (Rukopis, 2013).

Peter CABADAJ

OBIDVA POHLADY SÚ „ROVNOCENNÉ“, ALE JEDEN Z NICH JE „ROVNOCENNEJŠÍ“.

(„Moderná veda“ je absurdná, ale veriť jej je ešte absurdnejšie.)

Podľa Alberta Einsteina a „modernej vedy“ je cestujúci vo vlaku natoľko priblížený, že nevie rozlíšiť, či ten vlak stojí alebo sa pohybuje a podľa Einsteinovej teórie relativity, keď po trati ide vlak a vedľa trate stojí pozorovateľ, tak z hľadiska tohto pozorovateľa stojí trať a pohybuje sa vlak, ale z hľadiska cestujúceho vo vlaku stojí vlak a pohybuje sa trať s okolím, a obidva pohľady sú vraj rovnocenné. Keď však na trati stojí prekážka a vlak do tej prekážky narazí, podľa súčasnej oficiálnej vedy, vlaku pri tej zrážke energie ubudne a prekážke vraj

pribudne, lebo že v pohybe (v pohybe voči čomu? Voči éteru, ktorý „moderná veda“ zavrhol?) bol vraj iba vlak a nie prekážka (zem sa už nepohybuje?), ignorujúc hľadisko priblíženého cestujúceho, podľa ktorého vlak stal a pohybovala sa prekážka, a ignorujúc priblížené „vedecké“ tvrdenie o údajnej rovnocennosti týchto pohľadov, ale zároveň ignorujúc aj zákon akcie a reakcie, podľa ktorého aké množstvo energie odovzdá vlak prekážke, také isté množstvo energie v opačnom smere odovzdá prekážka vlaku.

Podobne si súčasná „moderná

veda“ protirečí takmer vo všetkom, pretože jej predstavy a uvažovanie stoja z veľkej časti nie na rešpektovaní faktov a na logike, ale na slepom dogmatizme a byrokrácii, kde sa stokrát opakovaný blud stáva akože pravdou iba preto, lebo ho vyslovuje nejaká oficiálna autorita a nikto relevantne nepoukazuje na to, že „kráľ je nahý“, respektíve takmer nikto tomu ani nevenuje relevantnú pozornosť (oddávajúc sa svojim ilúziám ako inteligenčne nesvojprávna obeť rôznych sugescií).

Stanislav CABADAJ

Výšky opakovaných peňažných príspevkov v € platné od 1. júla 2013

Dňom 1. júla 2013 nadobudlo účinnosť Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 186/2013 Z.z. o úprave súm životného minima, v zmysle ktorého sa sumy životného minima stanovujú s platnosťou od uvedeného dátumu nasledovne:

- a.) 198,09 eur pre jednu plnoletú fyzickú osobu
- b.) 138,19 eur pre ďalšiu spoločne posudzovanú plnoletú fyzickú osobu
- c.) 90,42 eur pre nezaopatrené dieťa, resp. pre zaopatrené nepplnoleté dieťa

Sumy životného minima sa zvýšili o 1,8 %.

Sumy opakovaných peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia sa zvyšujú od 1. júla 2013 nasledovne:

Druhy opakovaných peňažných príspevkov	výška p.p. od 1.7. 2013 v €
P.p. na osobnú asistenciu	2,76
P.p. na prepravu	101,07
P.p. na kompenzáciu zvýšených výdavkov	
1. na diétne stravovanie	
a.) I. skupina chorôb	36,77
b.) II. skupina chorôb	18,39
c.) III. skupina chorôb	11,04
2. súvisiace s hygienou alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia	18,39
3. súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla	33,09
4. súvisiace so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom	44,12
P.p. na opatrovanie – základné výšky	
1. FO v produktívnom veku	
a.) opatruje 1 ŤZP	220,52
b.) opatruje dve a viaceré ŤZP	294,01
c.) opatruje 1 ŤZP, ktorá je viac ako 20 hod. týždenne v zariadení	194,79
d.) opatruje 2 a viaceré ŤZP, ktoré sú viac ako 20 hod. týždenne v zariadení	275,65
e.) opatruje ŤZP, ktorá je v zariadení viac ako 20 hod. týždenne a súčasne opatruje aj druhú FO s ŤZP, ktorá nie je v zariadení alebo je v zariadení najviac 20 hod. týždenne	286,66
2. FO poberá niektorú zo zákonom stanovených dôchodkových dávok	
a.) opatruje 1 ŤZP	91,88
b.) opatruje dve alebo viaceré ŤZP	121,28

POSLEDNÝ KOLÁR

Nedávno vyšla ďalšia kniha, ktorá by mohla zaujať nielen obyvateľov Terchovej. Autorom knihy **Posledný kolár** je **Pavol Ďurčo**. Kniha je o **Ludovítovi HANZELOVI z Terchovej**. Kniha vyšla v roku 2013 vlastným nákladom autora a jeho priateľov.

Kniha **Posledný kolár** zachytáva na fotografiách posledné desiatky mesiacov Ludovíta (alebo Ludvíka) Hanzela, snáď posledného predstaviteľa kolárskeho remesla. Ludvík Hanzel žil na samote v Šípkovej.

Pavol Ďurčo, dlhoročný fotograf pre TASR, o knihe povedal: „*Spomienky ostali a tie som sa snažil aspoň trochu zaznamenať pre budúcnosť... verím, že kto si túto knihu prečíta a prezrie, aspoň trochu pochopí život človeka Ludvíka Hanzela, ktorý sa pre mňa stal symbolom odchádzajúcej doby.*“ Pavol Ďurčo dva roky chodil za Ludvíkom, rozprával sa s ním, počúval a fotil ho. Kniha verne zachytáva nielen výrobu kolesa, ale aj život samotného kolára. Rozdelená je do viacerých kapitol a všetky fotografie v nej sú čiernobiele.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE „SLÁVIK SLOVENSKA“
VÝKONNÝ VÝBOR CELOŠTÁTNEJ SÚTAŽE DETÍ
V INTERPRETÁCII ĽUDOVÝCH PIESNI

SLÁVIK SLOVENSKA 2013
POD ZÁŠTITOU PETRA DVORSKÉHO

UDELUJE

TITUL
BRONZOVÝ SLÁVIK SLOVENSKA 2013
ZA 3. Miesto
V III. KATEGÓRII

Nikola Laceková

ZŠ s MŠ A. F. Kollára, Terchová, Žilinský kraj

VO FINÁLE 23. ROČNÍKA
VRÁBLE, DŇA 28. JÚNA 2013

Miroslav Lysičan
predseda výkonného výboru

Peter Slácha
predseda výkonného výboru

Nikola Laceková
Bronzový Slávik Slovenska
2013

V dňoch 27. – 28. júna 2013 sa vo Vrábľoch uskutočnilo **celoštátne finálové kolo** v interpretácii slovenskej ľudovej piesne s názvom **Slávik Slovenska 2013**, pod záštitou svetoznámeho operného speváka Petra Dvorského.

NIKOLA LACEKOVÁ, žiačka 8. ročníka ZŠ s MŠ A. F. Kollára v Terchovej, obsadila v rámci tejto súťaže tretie miesto v III. kategórii. Nikolku na spevácku súťaž pripravila učiteľka Zuzana Patrniaková; hudobný sprievod: ľudová hudba FS Zobor z Nitry.

OBČIANSKE ZDRUŽENIE „SLÁVIK SLOVENSKA“
VÝKONNÝ VÝBOR CELOŠTÁTNEJ SÚTAŽE DETÍ
V INTERPRETÁCII ĽUDOVÝCH PIESNI

SLÁVIK SLOVENSKA 2013
POD ZÁŠTITOU PETRA DVORSKÉHO

UDELUJE TITUL

LAUREÁT
SLÁVIKA SLOVENSKA 2013

Nikole Lacekovej

ZŠ s MŠ A. F. Kollára, Terchová, Žilinský kraj

VO FINÁLE 23. ROČNÍKA
VRÁBLE, DŇA 28. JÚNA 2013

Miroslav Lysičan
predseda výkonného výboru

Peter Slácha
predseda výkonného výboru

*Drahi čitatelia Terchovských novín,
rodičom pozdrav i blagoslov!
Milujte svoju krajinu i svoju Cirkev i svoju
vieru!*

Michal Kaul Puljić
arcibiskup vrbarski
Sarajevo

**Drahi čitatelia
novín TERCHOVÁ,**
srdečný pozdrav
a požehnanie!
Milujte svoju krajinu
a svoju Cirkev
i svoju vieru!

Vinko kardinál Puljić
arcibiskup Sarajeva

**„CHOĎTE DO CELÉHO SVETA
A HLÁSAJTE EVANJELIUM
VŠETKÉMU STVORENIU.“**
(MK 16,15)

Dňa 19. júna 2013 uplynulo 25 rokov, čo náš rodák vdp. Mgr. **Miroslav LYSIČAN**, toho času farár v Omšeni, prijal kňazské svätenie.

Pri tejto príležitosti mu od nebeského Otca vyprosujeme pevné zdravie, Božie požehnanie, plnosť darov Ducha Svätého a od Panny Márie stálu ochranu.

Nech bohatá kytica našich modlitieb je prejavom vďaky, radosti a lásky.

rodáci z Terchovej

BEH NA POLUDŇOVÝ GRŮŇ

Občianske združenie Grúň pripravilo 30. 6. 2013 už 12. ročník Behu na Poludňový Grúň; zároveň išlo o 5.kolo Slovenského pohára v behu do vrchu. Na tomto podujatí sa zúčastnilo rekordných 214 pretekárov zo Slovenska, Českej republiky, Ukrajiny a Poľska. Veľmi potešiteľné je, že beh absolvovala aj početná skupina domácich bežcov. Bežali Jozef Konštiak, Matej Sloviak, Jakub Sloviak František Mažgút, Marek Šuštiak, Štefan Holúbek, Milan Muráň, Marián Ďuratný, Dana Hajná, Jarmila Laurenčíková a Iveta Michalková. Štart bol pri dolnej stanici lanovky Vrátna-Paseky v nadmorskej výške 620 metrov nad morom, cieľ na Poludňovom Grúni v nadmorskej výške 1460 metrov nad morom. Pretekári bežali 4 000 m, pričom na trati museli prekonať prevýšenie 820 m. Z pohľadu histórie pretekov drží absolútny rekord v kategórii mužov Andrzej Dlugosz z Poľska, ktorý dosiahol čas 30:21,2 minút. V kategórii žien sú držiteľkami rekordného času Ľudmila Melicherová zo Slovenska a Izabela Zatorska z Poľska, obe v rovnakom čase 39:14,6 min. Zásluhou Občianskeho združenia Grúň, Vrátna Free Time Zone, HZS, Chaty na Grúni a širokej podpory sponzorov bol tohtoročný beh najúspešnejší v celej jeho 12-ročnej histórii.

Fotoarchív o.z. Grúň

Výsledková listina najlepších troch z každej kategórie

Juniory: 1. Michal Bechný, ČR; 2. Jakub Ujček, Turany; 3. Jiří Moravec, ČR.
Juniorky: 1. Erika Belianská, Štiavnik; 2. Jana Florková; 3. Lídia Drahovská, Piešťany.

Muži do 40 rokov:

1. Pavel Brýdl, ČR; 2. Marek Litvaj, Turany; 3. Ján Durmek, Valašská Belá.

Muži do 50 rokov:

1. Miroslav Vanko, Košice; 2. Zdeno Koleda, Rajec; 3. Ján Jurčík, Čadca.

Muži do 60 rokov:

1. Marek Dziegielewski, PL; 2. Štefan Rác, Budimír; 3. Ervin Páleník, Trenčín.

Muži nad 60 rokov:

1. Tadeusz Jasek, PL; 2. Stanislav Sviták, Žilina; 3. Ľubomír Liška, Žilina.

Ženy do 40 rokov:

1. Dominika Wisniewska, PL; 2. Daria Stoliarchuk, Ukrajina;
 3. Alžbeta Železníková, Nižná.

Ženy do 50 rokov:

1. Katarína Paulínyová, Martin; 2. Katarína Drahovská, Piešťany; 3. D. Krausová, ČR.

Ženy do 60 rokov:

1. Anna Balošáková, Čadca; 2. Eva Budinská, Poluvsie 3; Iveta Vastušková.

Ženy nad 60 rokov:

1. Alicja Sikora, PL; 2. Anna Verseggyová, Kremnica; 3. Anna Staroňová, Závažná Poruba.

Absolútnym víťazom pretekov sa stal Miroslav Vanko z Košíc časom 33:30,6 minút.

Vladimír VALLO

Futbalové tabuľky

V. liga dospelí - skupina A - 2012/13

Konečná tabuľka

1	FK Predmier	26	18	5	3	74:24	59
2	Jednota Bánová	26	17	5	4	52:25	56
3	FK Terchová	26	15	4	7	55:44	49
4	Slávia Staškov	26	14	5	7	53:41	47
5	OFK Kotešová	26	11	4	11	47:40	37
6	TJ Divinka	26	12	1	13	42:51	37
7	FK Strečno	26	10	5	11	48:48	35
8	ŠK Belá	26	10	5	11	45:51	35
9	Polom Raková	26	10	3	13	49:53	33
10	Slovan Skalité	26	8	8	10	31:34	32
11	Pokrok Stará Bystrica	26	8	7	11	36:55	31
12	FK Rajec	26	9	2	15	44:51	29
13	ŠK Radoľa	26	6	4	16	41:58	22
14	Slovan Nová Bystrica	26	4	2	20	33:75	14

V. liga dorast - skupina A - 2012/2013

Konečná tabuľka

1	OFK Teplička nad Váhom	26	20	3	3	111:39	63
2	ŠK Čierne pri Čadci	26	21	1	4	74:22	61
3	ŠK Belá	26	19	3	4	88:30	60
4	ŠK Štiavnik	26	18	4	4	103:32	58
5	FK Terchová	26	13	3	10	40:40	42
6	Slovan Podvysoká	26	10	5	11	50:51	35
7	REaMOS Kysucký Lieskovec	26	10	3	13	55:74	33
8	Pokrok Stará Bystrica	26	8	5	13	45:67	29
9	Polom Raková	26	9	2	15	44:78	29
10	ŠK Radoľa	26	9	2	15	49:86	29
11	FK Strečno	26	6	6	14	32:63	24
12	SNAHA Zborov nad Bystricou	26	6	2	18	35:73	20
13	Fatran Dolná Tižina	26	5	7	14	43:66	13
14	ŠK Dolný Hričov	26	3	4	19	37:85	13

III. liga U-15 - skupina A - 2012/13

Konečná tabuľka starších žiakov

1	MŠK Žilina C	26	23	1	2	154:15	70
2	Jednota Bánová	26	18	4	4	96:25	58
3	Slovan Podvysoká	26	18	2	6	96:57	56
4	ŠK Juventus Žilina - Závodie	26	17	3	6	113:30	54
5	FK Tatran Turzovka	26	17	3	6	99:26	54
6	ŠK Radoľa	26	14	4	8	94:55	46
7	ŠK Čierne pri Čadci	26	9	6	11	32:47	33
8	Slovan Skalité	26	9	2	15	49:75	29
9	Pokrok Stará Bystrica	26	8	3	15	38:63	27
10	Slávia Staškov	26	8	3	15	33:110	27
11	SNAHA Zborov nad Bystricou	26	7	2	17	36:64	23
12	Tatran Oščadnica	26	5	4	17	44:96	19
13	FK Terchová	26	5	1	20	21:138	16
14	REaMOS Kysucký Lieskovec	26	5	0	21	24:128	15

150. výročie založenia Matice slovenskej

V dňoch 1. – 4. augusta 2013 sa konali v Martine Národné maticné slávnosti, ktorými vyvrcholili oslavy 150. výročia založenia Matice slovenskej. Vyvrcholením osláv bol slávnostný galaprogram **Ochránkyňa národa**, v ktorom účinkovali poprední slovenskí umelci. Nechýbali medzi nimi ani zástupcovia Terchovej – **Ťažká muzika a Trio z Chotára**. Scenáristom a režisérom galaprogramu, ktorý v sobotu 3. 8. z amfiteátra v Martine v priamom prenose odvysielala televízia TA3, bol Peter Cabadaj.

V dňoch 13. – 14. júla 2013 sa vo Vrátnej uskutočnil Európsky pohár v cyklistike zdravotne postihnutých.

Pri príležitosti otvorenia nového fitnesscentra v RIC Terchovec sa 1. septembra 2013 o 14.00 h konala degustácia českobudějovického piva Hefeweizen (kvasinkové pšeničné pivo).

Obec Terchová, Biskupský úrad Žilina, Miestne kultúrne stredisko a Farský úrad Terchová, Žilinský samosprávny kraj, Krajské kultúrne stredisko v Žiline, Mesto Žilina, Centrum pre rodinu a mládež n.o.

Kostol sv. Cyríla a Metoda Terchová
nedeľa 7. júla 2013 o 16.00 h

XXIV. CYRILOMETODSKÉ DNI 2013

GALAKONCERT SLOVENSKEJ FILHARMÓNIE

Záverečný program XXIV. ročníka
Cyrilometodských dní v Terchovej

Účinkujú:

**SLOVENSKÁ FILHARMÓNIA
SLOVENSKÝ FILHARMONICKÝ ZBOR**

Dirigent:

Leoš SVÁROVSKÝ

Recitátor:

Štefan BUČKO

Zbormajsterka:

Blanka JUHANÁKOVÁ

Detské letné tábory

Farský úrad Terchová a Centrum pre rodinu a mládež, n. o., zorganizovali v tomto roku dva turnusy táborov. Prvým bol pobytový tábor v Ústí nad Priehradou. Počas neho pripravili animátori pre deti rôzne kvízy, aktivity, športové hry a výlet loďou na Slanický ostrov umenia. Druhým turnusom bol denný tábor v Terchovej. Deti mali dni plné športu, hier a aktivít, ktoré pre nich pripravili animátori.

NÁRODNÉ OSVETOVÉ CENTRUM

ĎAKOVNÝ LIST

speváckej skupine

TRIO Z CHOTÁRA

za účasť na

FOLKLÓRNOM FESTIVALE VÝCHODNÁ

59. ročník,

4. júla – 7. júla 2013

vo VÝCHODNEJ

Ilse Štefániková

PhDr. Jana KRESÁKOVÁ
generálna riaditeľka

Terchovský Budzogán

Fanúšikov rockovej hudby víta každoročne Terchová podujatím **Terchovský Budzogán**. O tom, že sa im tu naozaj páči, svedčí neustále narastajúci záujem o tento festival. Niet sa však čomu čudovať. Aj tento rok sa v amfiteátri Nad bôrami vystriedalo množstvo populárnych hudobných skupín ako *Tublatanka*, *Horkýže Slíže*, *Iné Kafe* a ďalšie. Najväčšími hviezdami ale doposiaľ určite boli svetoznáme skupiny **The Offspring** a **Helloween**. A akých kapiel sa v Terchovej dočkáme v budúcnosti? Nuž, nechajme sa prevkapiť.

Farský deň

Dňa 25. augusta 2013 sa v areáli Festa Clubu na Holúbkovej Rovni uskutočnilo podujatie Farský deň. Program začal svätou omšou a pokračoval rôznymi aktivitami pre deti aj dospelých. Samozrejme, nemohol chýbať ani guláš, ktorý uvarili poľovníci, a sladké koláčiky od šikovných mamičiek.

Hubert Gastro Terchová

Klub Hubert Gastro Slovakia a obec Terchová v spolupráci so Slovenskou poľovníckou komorou zorganizovali 6. – 7. septembra 2013, v rámci podujatia Hubert Gastro Terchová, 4. majstrovstvá Slovenska v príprave jedál z diviny. Táto celonárodná poľovnícka súťaž sa už tradične konala v areáli Rezortu Drevenice Terchová. Každý súťažiaci mal svoje stanovisko na varenie; následne poobede porota hodnotila súťažiacich a vybrala toho, ktorý pripravil najchutnejšie jedlá. Celý areál bol voľne prístupný verejnosti.

TERCHOVÁ

Obecné noviny TERCHOVÁ.

Vydáva Miestne kultúrne stredisko Terchová, ul. sv. Martina č. 245, 013 06, 01306 Terchová.

IČO: 00 364 886. Šéfredaktor: Ján Miho ml.

Redakcia: Helena Laščiaková, Katarína Halapiová

Redakčná rada: Peter Cabadaj, Rudolf Patrnciak, Vladimír Križo, Mgr. Renáta Opalková,

Ing. Marián Zajac, Marián Žiško, Mgr. Katarína Ďuratná, Václav Bobáň, Mária Vrábliková, Janičiková

Jazyková úprava: Peter Cabadaj. Tlač: Varínska tlačiareň, Žilina. Príprava tlače: Ing. Peter Švec

Adresa redakcie: MKS Terchová, tel. č. 041/569 51 29. Ocú Terchová, tel. č. 041/569 51 38, fax. 041/569 53 10

ISSN 1338-8827, Evidenčné číslo: 3548/09. Vyšlo v septembri 2013.